

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Teze diplomové práce

Ochrana osobnosti a kamerové systémy

Bc. Oldřich Široký

© 2016 ČZU v Praze

Ochrana osobnosti a kamerové systémy

Personality Protection and Camera Systems

Souhrn

Diplomová práce se zabývá ochranou osobnosti a kamerovými systémy, a to optikou platných a účinných právních předpisů. Obsahem této práce je formulace teoretických východisek, tedy analýza relevantních právních norem dopadajících na problematiku ochrany osobnosti fyzických osob (zejména jejich soukromí) a kamerových systémů, a to zvláště pro každý druh kamerového systému – kamerový systém se záznamem a kamerový systém bez záznamu, porovnání obou druhů kamerových systémů a výčet prostředků právní ochrany osobnosti každého člověka, který je provozem kamerového systému (bez ohledu na druh) dotčen ve svém všeobecném osobnostním právu. Na teoretická východiska navazuje vlastní práce, která se věnuje zkoumání provozu kamerového systému u určitého orgánu veřejné moci. Provoz kamerového systému je podroben kritickému právnímu posouzení, kdy v rámci výsledků práce jsou vyhodnoceny jednotlivé aspekty praxe konkrétního veřejnoprávního subjektu a kvalifikovány jako souladné či nesouladné s právem. Na závěr práce autor formuluje pro orgán veřejné moci konkrétní doporučení směřující k vylepšení přístupu vybraného orgánu k provozu kamerového systému z právního hlediska.

Klíčová slova: kamerové systémy, ochrana osobnosti, ochrana osobních údajů, Úřad pro ochranu osobních údajů, ochrana soukromí, osobní údaje, veřejná správa, zákon o ochraně osobních údajů

1 Cíl práce

Cílem teoretické části diplomové práce je předně prostřednictvím analýzy podrobit rozboru právní předpisy, resp. právní normy obecně, a to nejen vnitrostátní právní normy, ale též právní normy s přeshraničním přesahem. Analýze je podrobena též rozhodovací činnost soudů České republiky a jednotlivé výstupy Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „ÚOOÚ“), které se věnují ochraně osobnosti a provozu kamerových systémů. Cílem teoretické části práce je též rozlišit provoz kamerového systému se záznamem a bez záznamu, tedy shrnout podmínky kladené právem na každý druh kamerového systému zvlášť a sumarizovat prostředky právní ochrany osobnosti člověka, má-li tento za to, že jeho osobnost byla provozem kamerového systému dotčena. Dalším cílem teoretické části diplomové práce je srovnat režimy právní regulace provozu kamerového systému se záznamem a kamerového systému bez záznamu a uvést jednotlivé rozdíly provozu kamerového systému se záznamem a bez záznamu optikou platné a účinné právní úpravy.

Cílem praktické části diplomové práce je provedeným výzkumem, za použití metod pozorování a kvalitativního rozhovoru zjistit, jakým způsobem je kamerový systém provozován konkrétním právním subjektem – orgánem veřejné moci. Výzkumu v rámci této práce je podroben Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových. Cílem praktické části diplomové práce je dále vyhodnotit, zda provoz kamerového systému orgánem veřejné moci je v souladu či v rozporu s právem. Druhotným cílem je vyhodnotit, zda při provozu kamerového systému (ať se již jedná o kamerový systém se záznamem či bez záznamu) dodržuje Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových veškeré své právní řádem České republiky mu uložené povinnosti. Na základě provedeného vyhodnocení budou ze strany autora práce stanovena doporučení jakým způsobem odstranit zjištěné nedostatky a jakým způsobem z hlediska práva v této problematice správně postupovat.

2 Metodika

V teoretické části diplomové práce je zejména použita metoda analýzy, a to pro analýzu právních předpisů, rozhodovací činnost soudů České republiky a jednotlivých výstupů Úřadu pro ochranu osobních údajů, které se věnují ochraně osobnosti a provozu kamerových systémů. Dále je pro zpracování teoretické části diplomové práce použita metoda srovnávání (komparace) režimů právní regulace provozu kamerového systému se záznamem a bez záznamu.

V praktické části diplomové práce je použita metoda pozorování, přičemž předmětem výzkumu pomocí metody pozorování je provoz kamerového systému konkrétním právním subjektem – orgánem veřejné moci. Výzkum provozu kamerového systému konkrétním právním subjektem je determinován a utvářen též metodou kvalitativního rozhovoru, a to s konkrétním zaměstnancem orgánu veřejné moci, který je odpovědný za provoz kamerového systému v budovách orgánu veřejné moci.

3 Závěry práce

Z rozboru jednotlivých právních podmínek dopadajících na provoz kamerového systému provedeného v diplomové práci je zřejmé, že z právního hlediska jsou mezi provozem kamerového systému bez záznamu a se záznamem zásadní právní rozdíly.

Provoz kamerového systému se záznamem představuje zpracování osobních údajů, pročež na něj v plném rozsahu dopadá zvláštní právní úprava obsažená v zákoně o ochraně osobních údajů a tedy i jednotlivé povinnosti a podmínky tímto zákonem stanovené. Naproti tomu užívání kamerového systému bez záznamu jednotlivé znaky zpracování osobních údajů nenaplnuje, zákon o ochraně osobních údajů tak na jeho provoz nemá přímý dopad. Tato skutečnost má na provoz kamerového systému v režimu on-line zásadní vliv, neboť tím odpadá celá řada povinností pro provozovatele kamerového systému. Skutečnost, že se na kamerový systém bez záznamu nevztahuje zákon o ochraně osobních údajů, však neznamená, že není podroben právní úpravě. Je neoddiskutovatelné, že provozovatel kamerového systému v režimu on-line musí ctít základní právní úpravu ochrany soukromí dotčených subjektů a nedopouštět se za žádných okolností nepřiměřených zásahů do osobnosti monitorovaných osob. Zatímco provozovatel kamerového systému se záznamem je povinen svou činnost oznámit, resp. registrovat ve veřejném registru ÚOOÚ, provozovatel kamerového systému bez záznamu žádnou podobnou povinnost právem uloženou nemá.

Uživatel kamerového systému se záznamem je povinen plnit celou řadu povinností nejen ve vztahu k dotčeným subjektům údajů, a to vše pod přímou hrozbou sankce. Mimo jiné musí stanovit účel a prostředky zpracování osobních údajů, dobu, po kterou budou osobní údaje zpracovány atd. Zásadní podmínkou provozu kamerového systému se záznamem je obsáhlá informační povinnost správce osobních údajů vůči dotčenému subjektu a povinnost chránit a zabezpečit záznamy z kamerového systému. Provozovatel kamerového systému bez záznamu nemá informační povinnosti vůči dotčeným subjektům a z povahy a logiky věci při neexistenci záznamů odpadají i povinnosti, jejichž cílem je zabezpečení a ochrana záznamů.

Konečně provoz kamerového systému se záznamem a bez něj se liší, i pokud jde o prostředky právní ochrany. Dotčený subjekt má, jedná-li se o zpracování osobních údajů i speciální formu právní ochrany stanovenou přímo v zákoně o ochraně osobních údajů. Nutno však poznamenat, že se jedná o rozdíl nepatrný, neboť uvažujeme-li, že dotčené subjekty budou mít zájem nahradit zejména majetkovou a nemajetkovou újmu, jsou prostředky ochrany pro oba způsoby užívání kamerových systému stejné.

Orgán veřejné moci, který byl podroben výzkumu (dále též jen „správní orgán“), provozuje jak kamerový systém se záznamem, tak kamerový systém bez záznamu.

Na provoz kamerového systému bez záznamu se nevztahuje zákon o ochraně osobních údajů, aplikuje se obecný právní předpis, kterým je občanský zákoník. Tento stanoví, že dotčený subjekt musí alespoň svým chováním projevit vůli, že s pozorováním prostřednictvím kamerového systému souhlasí. Může tak učinit pouze v případě, že je mu skutečnost, že je prostor, kam vstupuje, monitorován, známa. U zařízení sledujícího hlavní vchod správního orgánu, jehož užívání kamerového systému bylo zkoumáno, je informační tabule s nápisem, že prostor je střežen kamerovým systémem se záznamem. Neboli je zřejmé, že dotčený subjekt je informační tabulí informován nepřesně. Svým vstupem dává souhlas ke zpracování osobních údajů, aniž by to bylo třeba.

Z provedeného výzkumu vyplývá, že účelem provozu kamerového systému se záznamem, je ochrana osob a majetku. Specifikací účelu splnil správní orgán svou povinnost stanovit účel, k němuž mají být osobní údaje zpracovány. Z výzkumu vyplynulo, že instalaci kamerového systému se záznamem, resp. jeho užívání předchází analýza bezpečnostních rizik. Analyzuje se lokalita i jednotlivé aspekty konkrétní budovy, v níž má být kamerový systém se záznamem užíván. Současně je nutné zohlednit i skutečnost, že správní orgán je organizační složka státu, která hospodář s jeho majetkem a je tedy žádoucí, aby měla k dispozici potřebnou míru ochrany. Na druhou stranu není zcela zřejmá motivace správního orgánu k ochraně osob, resp. samotný důvod, že kamerový systém se záznamem napomáhá ochraně osob pohybujících se po objektu správního orgánu, je nedostatečný, neboť takový závěr by odůvodňoval instalaci kamerového systému se záznamem v jakémkoli prostoru. Složitější otázkou významného charakteru představuje stanovení doby uchování záznamů. Tato totiž upokojivě správním orgánem stanovena není. Záznamy by měly být uchovány pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování. Tato doba by měla být definována pro každý soubor záznamů, tedy z každého zařízení kamerového systému samostatně, a to s ohledem na rozdílný účel monitoringu

a záznamu. Jak však vyplývá z provedeného výzkumu, rozdíly mezi jednotlivými záznamy a dobou jejich uchování zohledněny nejsou.

Výsledky výzkumu bylo potvrzeno, že správní orgán splnil povinnost přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů.

4 Seznam použitých zdrojů

1. KNAP, Karel a kol., 2004. Ochrana osobnosti podle občanského práva. Praha: Linde Praha, a.s., 440 s. 80-7201-484-6.
2. KUČEROVÁ, Alena, 2012. Zákon o ochraně osobních údajů: komentář. Praha: C.H.Beck. 516 s. ISBN 80-71792-26-8.
3. LAVICKÝ, Petr a kol., 2014. *Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1-654). Komentář.* Praha: C.H.Beck. 2400 s. ISBN 978-80-7400-529-9.
4. NOVÁK, Daniel, 2014. *Zákon o ochraně osobních údajů a předpisy související. Komentář.* Praha: Wolters Kluwer, a.s. 671 s. ISBN 978-80-7478-665-5.
5. ŠVESTKA, Jiří a kol., 2014. *Občanský zákoník. Komentář. Svazek I.* Praha: Wolters Kluwer, a.s. 1736 s. ISBN 978-80-7478-370-8.
6. Úřad pro ochranu osobních údajů, © 2012. *Provozování kamerových systémů. Metodika pro splnění základních povinností ukládaných zákonem o ochraně osobních údajů.* 30 s. ISBN 978-80-210-6017-3.
7. Úřad pro ochranu osobních údajů. *Stanovisko č. 1/2006. Provozování kamerového systému z hlediska zákona o ochraně osobních údajů.* 2006. 2s.
8. Česko. Zákon č. 89/2012 ze dne 3. února 2012 občanský zákoník.
9. Česko. Zákon č. 101/2000 ze dne 4. dubna 2000 o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.
10. Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových. *Působnost* [online]. [cit. 1. 11. 2016]. Dostupné z WWW: <http://www.uzsvm.cz/pusobnost-282-0-85/>